

PRIDOBIVANJE NOVIH UPORABNIH ELEMENTOV V DRUŽBENI GEOGRAFIJI: ANALIZA PROMETNEGA OMREŽJA

Topološki grafikon (*omrežje*) sestoji iz:

- *Vezi* ali *linij* (*l*)
- *Vozlišč* ali *križišč* (*v*)

Mere povezanosti omrežja:

- *Beta indeks* = l/v

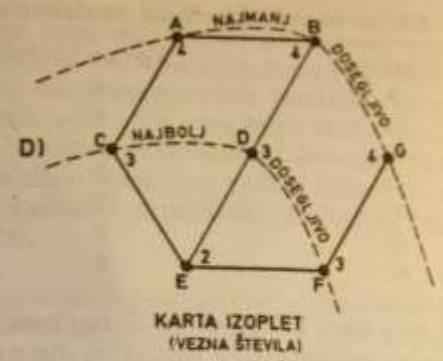
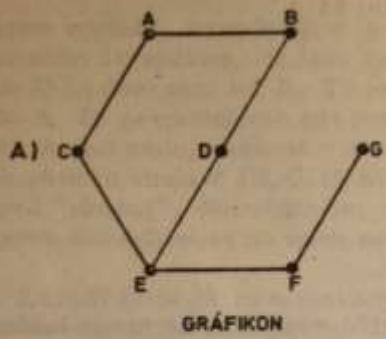
Slabo povezana omrežja imajo vrednosti *pod 1*, bolj povezana pa *nad 1*

- *Alfa indeks* = $(l-v+1)/(2v-5) \times 100$

Bolj natančen indeks, ki pove v *odstotkih* kolikšna je *izpopolnjenost omrežja* glede na **teoretično maksimalno povezanost**

DOSEGLJIVOST V OMREŽJU

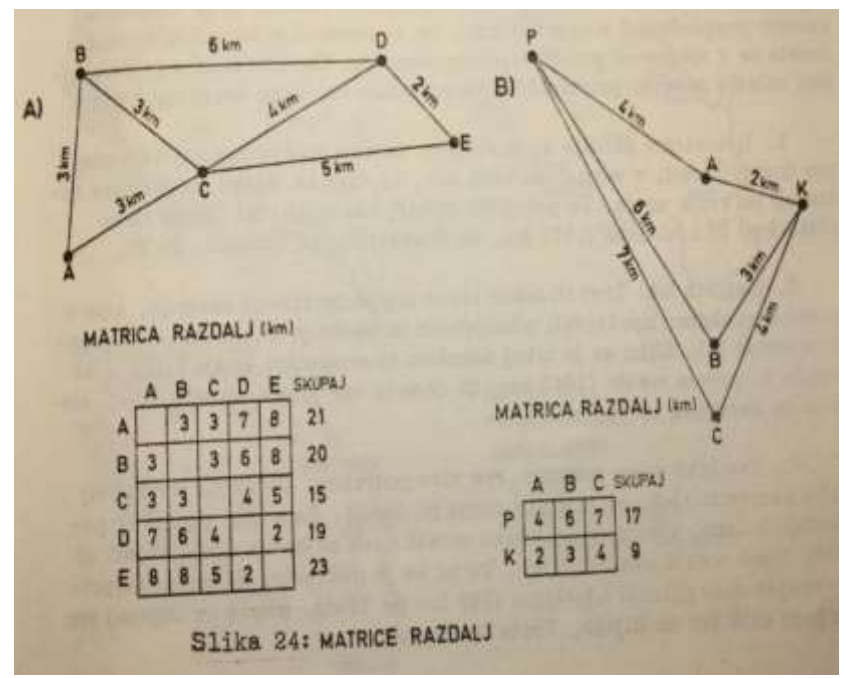
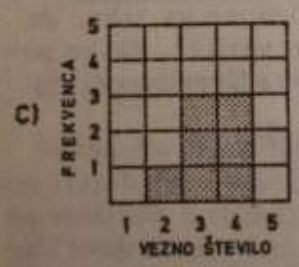
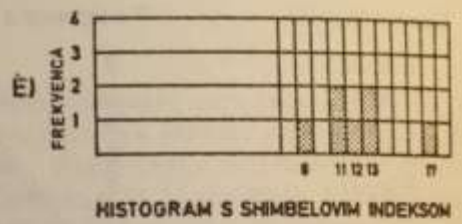
- Izdelamo **matrico vozlišč** in izračunamo za **vsako**, koliko **linij** moramo uporabiti za dosego **drugih**. To je **vezno število**.
- Primerjava **seštevka** vseh veznih števil (**Shimbelov indeks**) za vsako **vozlišče** nam podaja osnovno informacijo o njegovi **dosegljivosti**. **Izoplete indeksov** nam dajo dobro prostorsko podobo dosegljivosti v **omrežju**.
- Lahko tudi izdelamo **povprečno vezno število** omrežja in ugotovimo **podpovprečno** in **nadpovprečno** dosegljiva vozlišča.

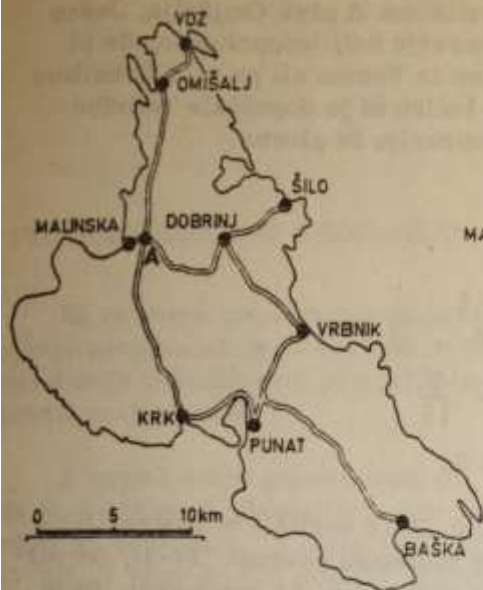

B) od

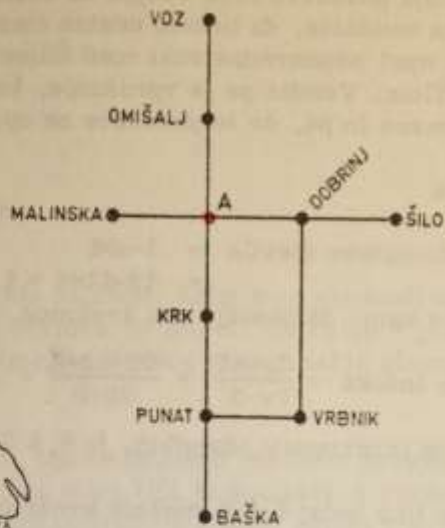
	DO							
	A	B	C	D	E	F	G	SKUPAJ
A		1	1	2	2	3	4	→ 13
B	1		2	1	2	3	4	→ 13
C	1	2		2	1	2	3	→ 11
D	2	1	2		1	2	3	→ 11
E	2	2	1	1		1	2	→ 9
F	3	3	2	2	1		1	→ 12
G	4	4	3	3	2	1		→ 17

MATRICA NAJKRAJŠE POTI

PROMETNO OMREŽJE KRKA

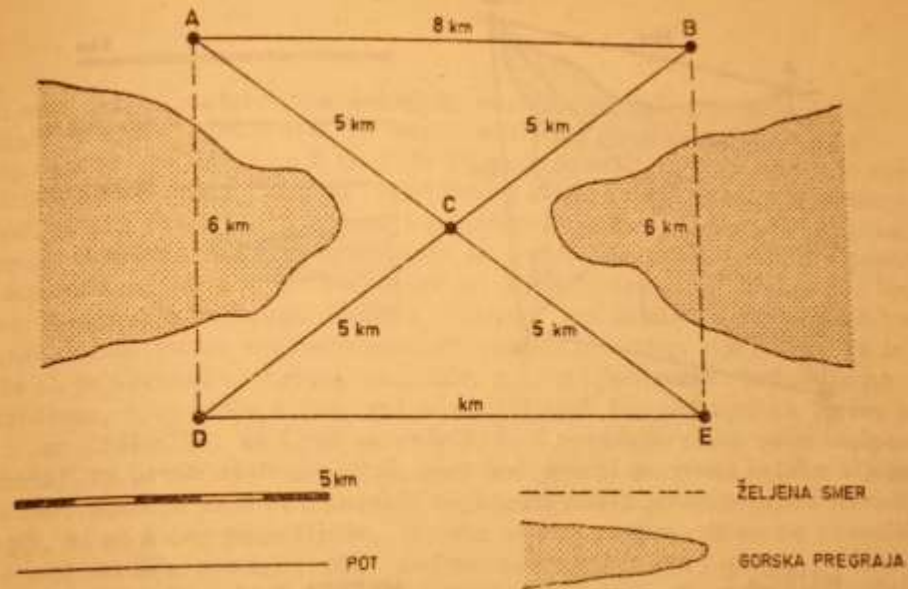

TOPOLOŠKI GRAFIKON

	VOZ	OMIŠALJ	A	MALINSKA	DOBRINJ	ŠILO	KRK	PUNAT	VRBNIK	BAŠKA
VOZ	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OMIŠALJ	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
A	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0
MALINSKA	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
DOBRINJ	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0
ŠILO	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
KRK	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0
PUNAT	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0
VRBNIK	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0
BAŠKA	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0

Št. točk v koloni: 1 2 4 1 3 1 2 3 2 1

DVOJNA MATRICA

MATRICA 1:

		CESTNA RAZDALJA (km)					
		A	B	C	D	E	SKUPAJ
A		8	5	10	10		33
B	6		5	10	10		33
C	5	5		5	5		20
D	10	10	5		8		33
E	10	10	5	8			33

MATRICA 2:

		ŽELJENA RAZDALJA (km)					
		A	B	C	D	E	SKUPAJ
A		8	5	6	10		29
B	6		5	10	5		29
C	5	5		5	5		20
D	6	10	5		8		29
E	10	6	5	8			29

MATRICA 3:

		INDEKS VIJUGANJA POTI				
		A	B	C	D	E
A		100	100	167	100	
B	100		100	100	167	
C	100	100		100	100	
D	167	100	100		100	
E	100	167	100	100		

VOZLIŠNI INDEKS VIJUGANJA

A	113,8
B	113,8
C	100
D	113,8
E	113,8

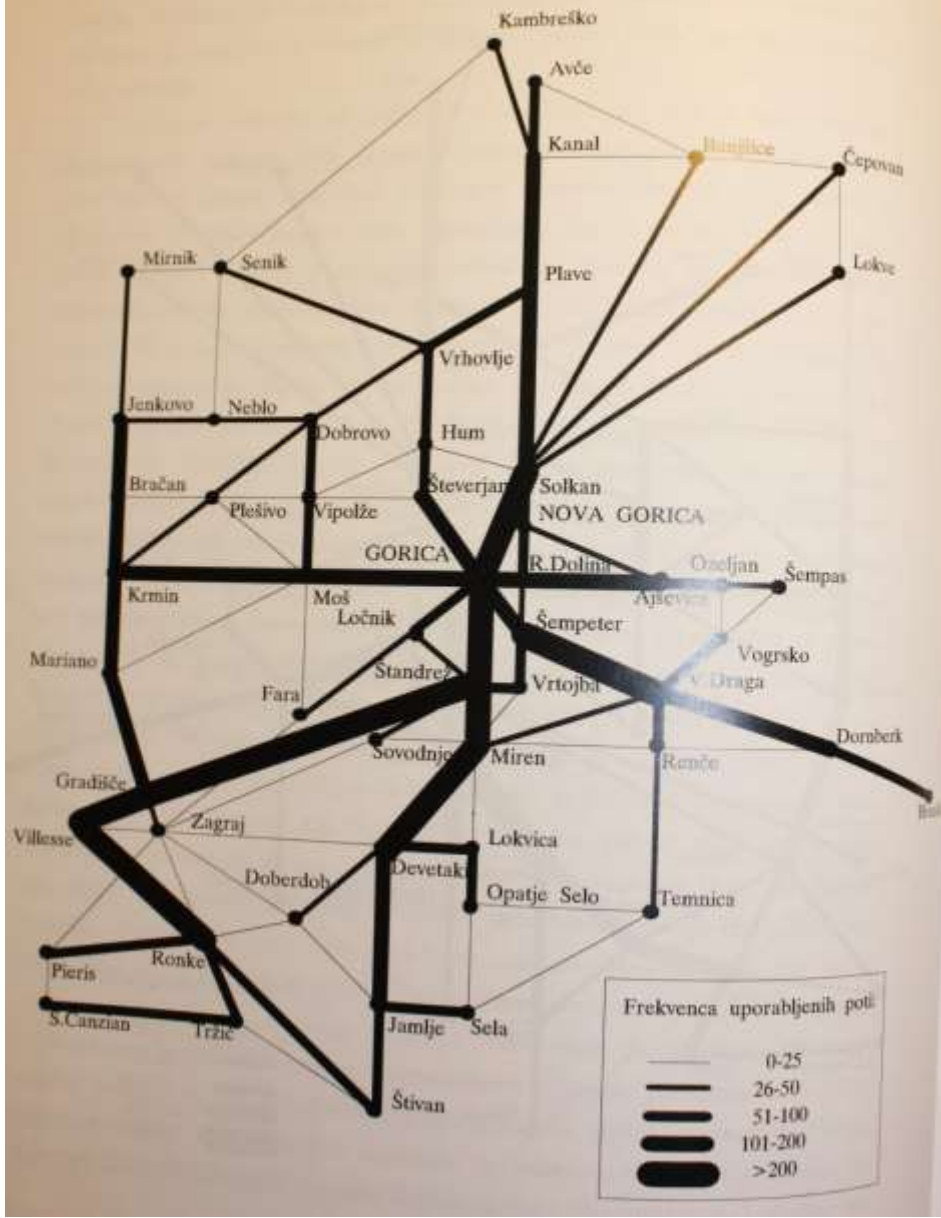
Slika 28: VPLIV RELIEFA NA STOPNJO VIJUGANJA POTI

GRAFIČNO PRIKAZOVANJE DOSEGLJIVOSTI

- Ko merimo **dosegljivost** po zgornjem postopku lahko posebej označimo, kolikokrat smo “**uporabili**” vsako **linijo** pri ugotavljanju **najkrajše poti** med **vozlišči**. Na ta način izračunamo **potencialno obremenjenost** posameznih delov **omrežja**.
- **Jakost obremenitve** lahko **grafično** izrazimo z **debelino izrisa** linij v omrežju. Pri tem lahko **potencialno obremenjenost** izračunamo glede na **najkrajšo pot** v **absolutni razdalji** ali v predvidenem **voznem času** glede na kvaliteto vezi in možno povprečno hitrost vožnje (npr.: **avtocesta** 120 km/h, **regionalna cesta** 80 km/h, **lokalna cesta** 50 km/h).
- Za vsako izbrano točko ali **vozlišče** lahko z **izolinijami** tudi **grafično** upodobimo njeno **časovno** in **kilometrsko dosegljivost**.

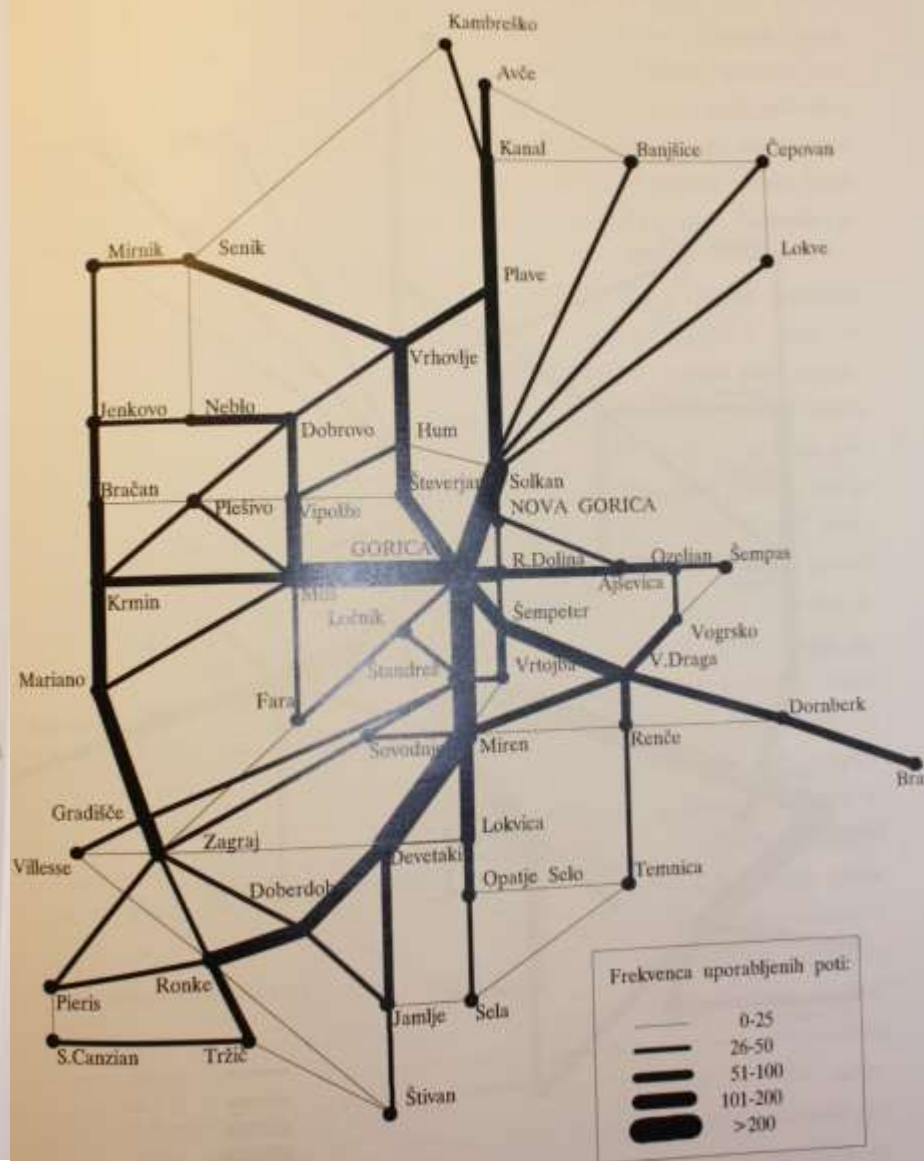

b) V minutah

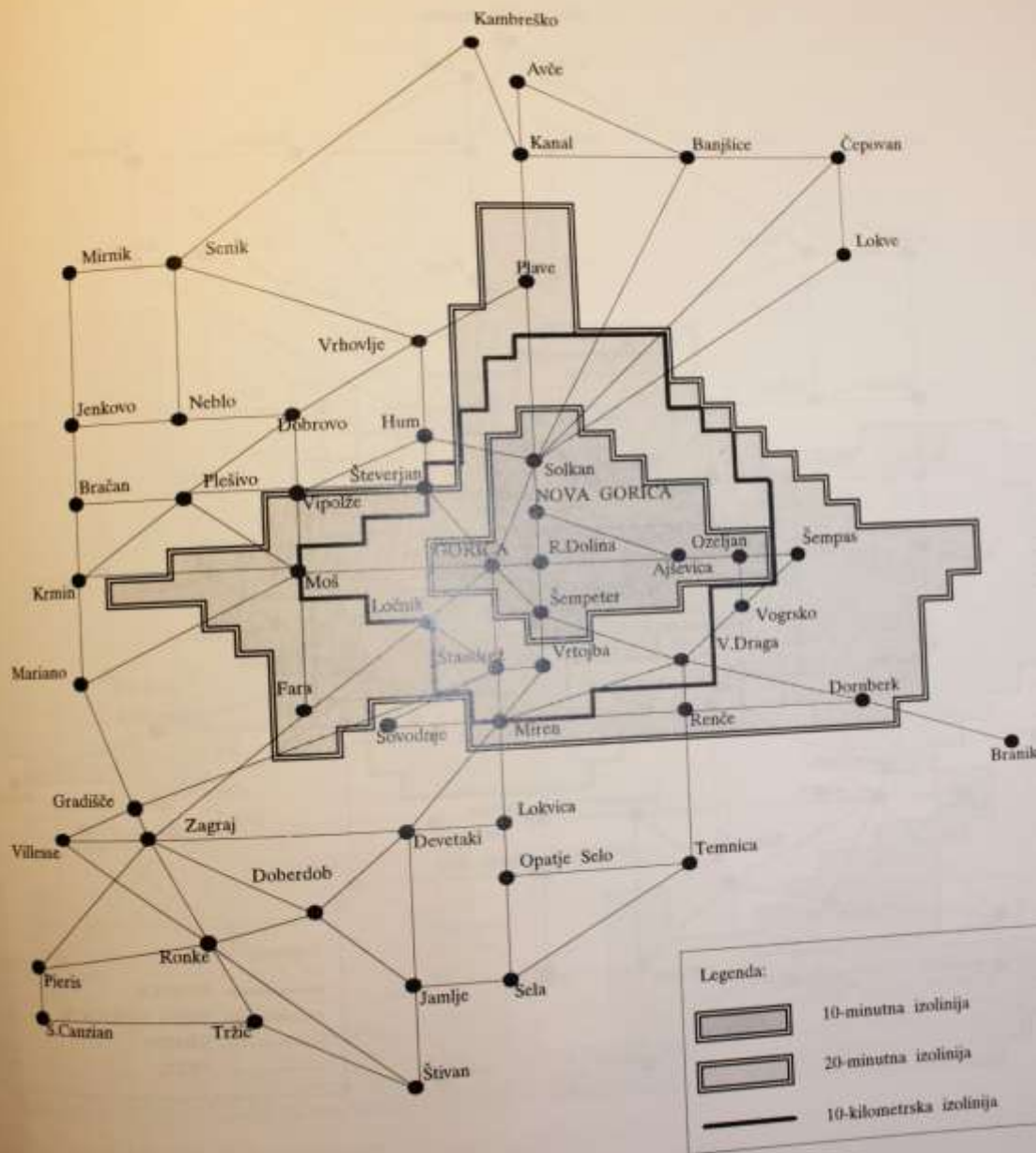

3.34 TEHNIŠKA OBREMENITEV PROMETNEGA OMREŽJA GLEDE NA NAJKRAJŠO RAZDALJO MED VOZLIŠČI

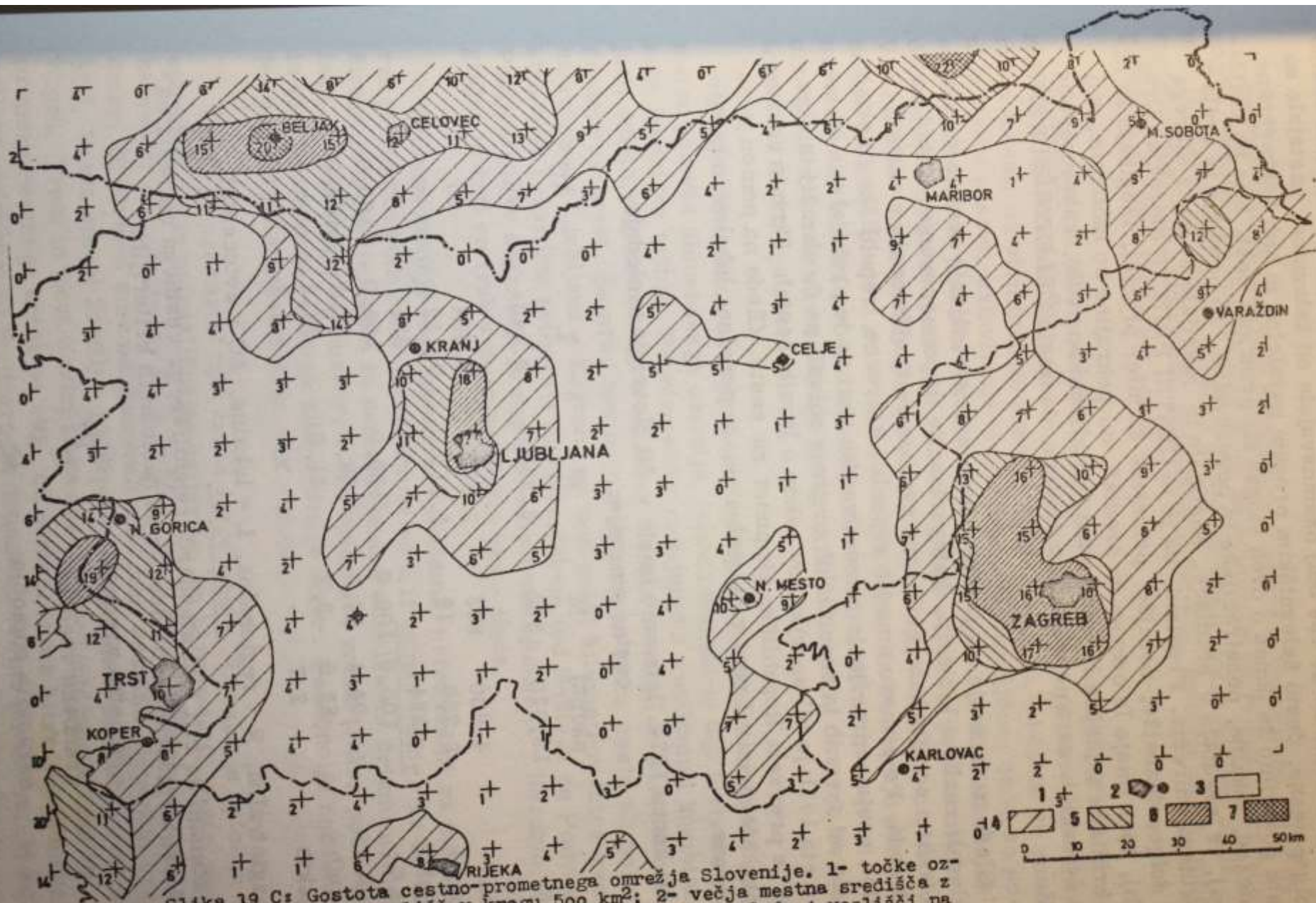
a) V kilometrih

b) Nova Gorica

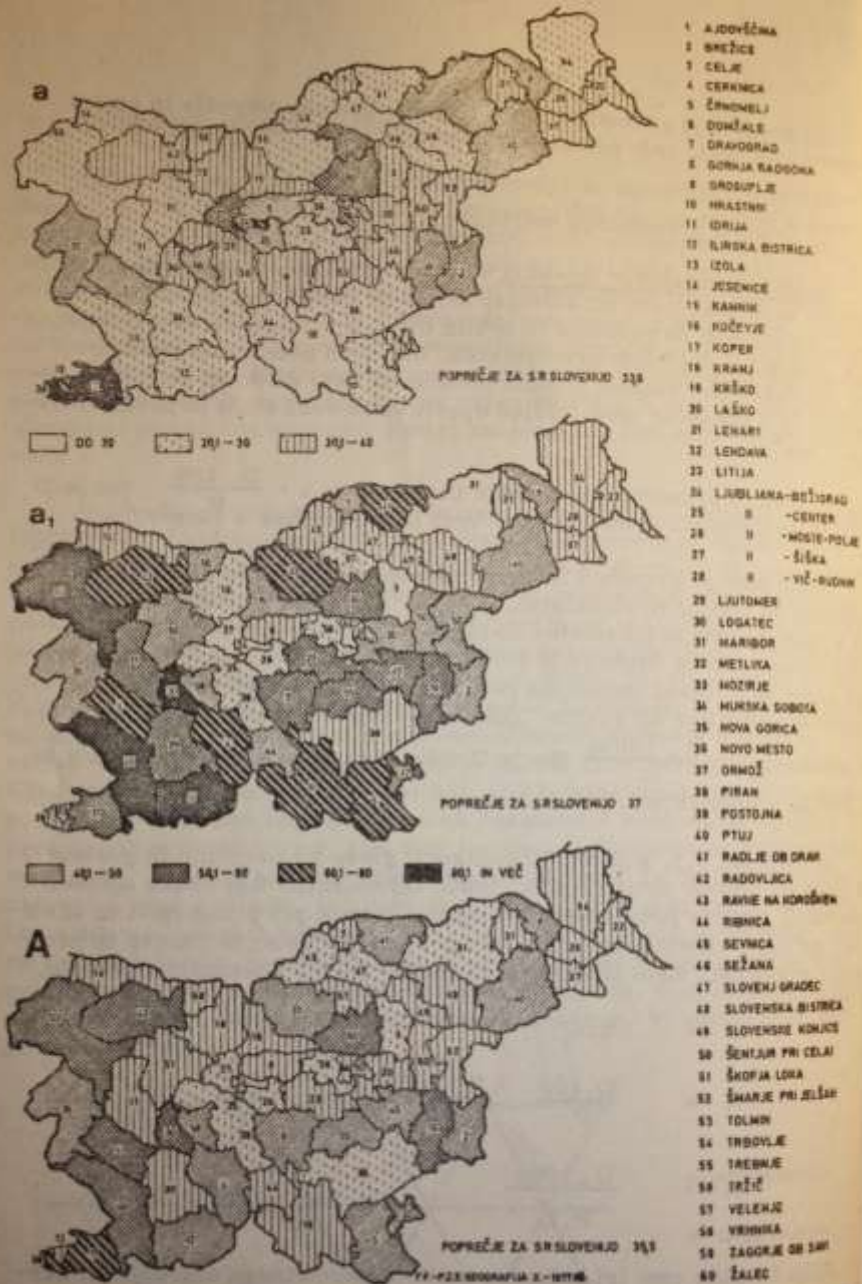

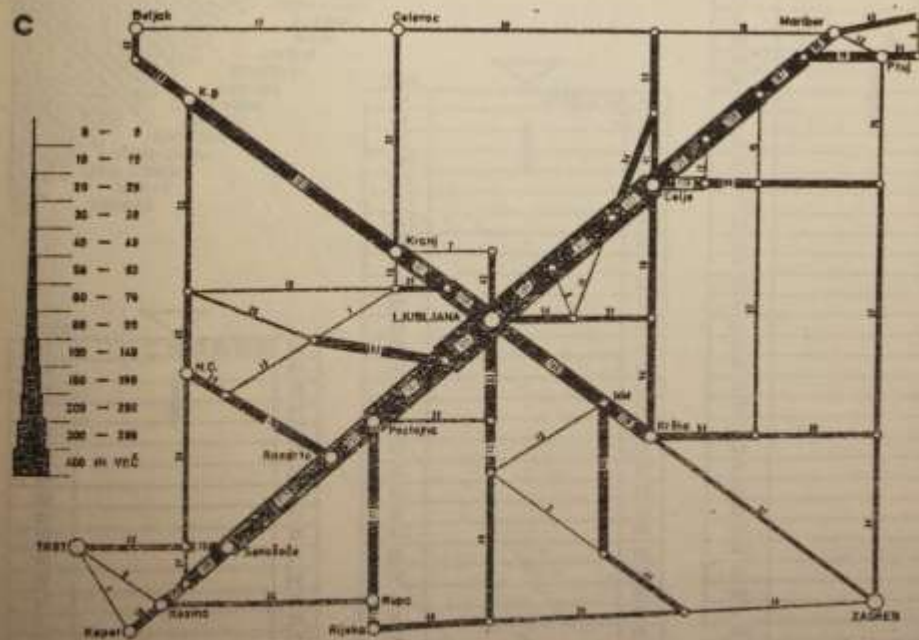
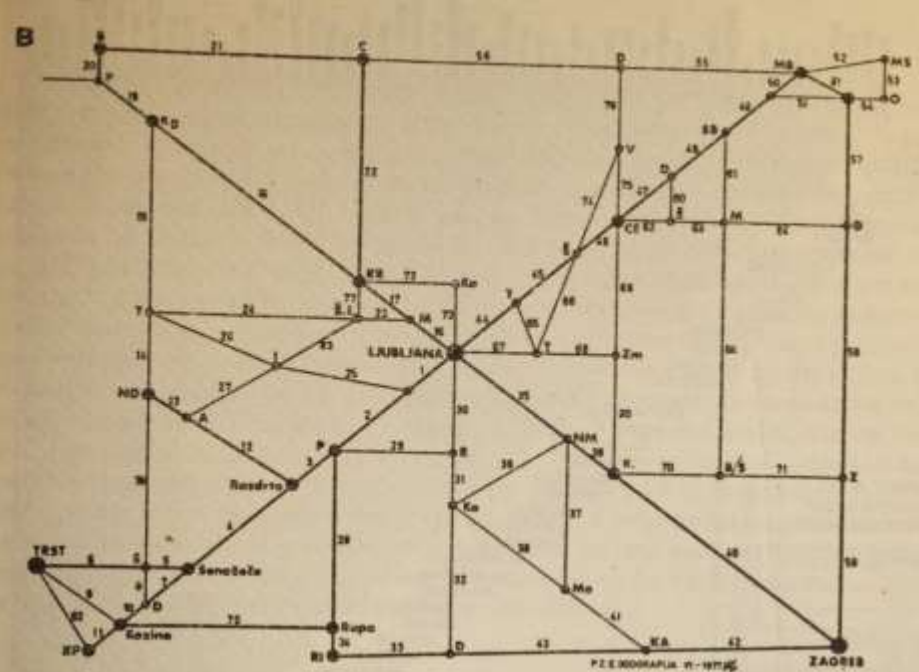

Slika 19 C: Gostota cestno-prometnega omrežja Slovenije. 1- točke označujejo število vozlišč v krogu 500 km²; 2- večja mestna središča z načrnujejo število vozlišč na močnim notranjim prometnim omrežjem; 3- območje z 0 do 4 vozlišči; 4- območje s 5 do 9 vozlišči; 5- območje z 10 do 14 vozlišči; 6- območje s 15 do 19 vozlišči; 7- 20 in več vozlišč.

Slika 18: Gostota prometnega omrežja Slovenije po občinah glede na dolžino magistralnih, regionalnih in lokalnih cest s protiprarno prevleko; a - dolžina cest v odnosu do površine; a₁ - dolžina cest v odnosu do števila prebivalstva; A - dolžina cest v odnosu do površine in prebivalstva.

Slika 16 B, C: Dva grafikona cestnega omrežja Slovenije. (B - Številke označujejo posamezne cestne odseke; C - številke kažejo, kolikokrat je bila posamezna vez uporabljena pri medsebojni pove-